

کمر بند مالی جاده ابریشم، پنجره فرصتی برای ایران

محسن شریعتی نیا، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

خبرآنلاین

نقش نظام مالی در توسعه کشورها و نقش آفرینی آنان در اقتصاد جهانی، به عنوان یک ابزار کلیدی قدرت و تحمیل اراده بر دیگران، هیچگاه به اندازه امروز کلیدی نبوده است. از همین روست که تسلط غرب بر نظام مالی جهانی به یکی از مهمترین ابزارهای قدرت ساختاری این مجموعه تبدیل شده و سلاحی موثر در رقابت های ژئوپولیتیک محسوب می شود. روشن است که نظام مالی غرب محور، ریشه در تسلط چندقرنه این کشورها بر اقتصاد و تجارت جهانی دارد و کوشش های فراوانی از سوی این مجموعه برای حفظ این ابزار کلیدی صورت می گیرد.

اهمیت روزافزون این ابزار و رواج استفاده سیاسی از آن، برخی از کشورهای در حال توسعه را به ایجاد گزینه هایی بدیل هم برای بهره مندی از منافع آن و هم به عنوان راهی برای مقابله با استفاده سیاسی غرب از این اهرم در آینده سوق داده است. از میان این کشورها، تنها چین تا کنون تلاش نموده تا این ایده را انضمامی کند و رنگ واقعیت بدان بخشد. به دیگر سخن چین را می توان طلایه دار حرکتی نوین در نظام مالی جهانی دانست. اگر کوشش های نوپدید چین به موفقیت منجر شود، توزیع قدرت مالی در جهان به گونه ای آشکار تغییر خواهد یافت، تغییری که برای کشورهایی چون ایران پنجره فرصت استراتژیکی می گشاید.

نخستین و مهمترین اقدام عملی چین در این راستا، تاسیس بانک سرمایه گذاری زیرساخت آسیاست، بانکی که نخستین ابتکار جهانی یک کشور در حال توسعه و غیر غربی است و کشورهای در حال توسعه آسیایی نقش تعیین کننده را در آن ایفا می کنند. اما فراتر از این اقدام، چین در قالب برنامه عملیاتی طرح کلان کمر بند اقتصادی جاده ابریشم، ایده های جدیدی برای گسترش و تعمیق همکاری و

همگرایی مالی میان کشورهای در حال توسعه مطرح کرده است. در این سند، انجام اقدامات ذیل در راستای همگرایی مالی میان کشورهای مسیر جاده ابریشم پیشنهاد شده است:

۱. تعمیق همکاری‌های مالی و ایجاد یک نظام باثبات پولی، نظام سرمایه‌گذاری و تأمین مالی و نظام اطلاعات اعتباری^۱ در آسیا.

۲. گسترش دامنه و حجم مبادلات ارزی دوجانبه کشورهای مسیر کمربند.

۳. ایجاد و توسعه بازار اوراق قرضه در آسیا

۴. انجام اقدامات جمعی برای توسعه بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا^۲، بانک بریکس^۳، تسریع در مذاکرات اعضای سازمان همکاری شانگهای برای تأسیس نهاد مالی این سازمان.

۵. شروع هر چه سریع‌تر اقدامات برای آغاز به کار صندوق سرمایه جاده ابریشم.

۶. تقویت اقدامات عملیاتی برای همکاری اتحادیه بین‌بانکی چین - آسه آن و اتحادیه بین‌بانکی سازمان همکاری شانگهای و پیشبرد همکاری‌های مالی چندجانبه در اشکال وام‌های سندیکایی و امتیازات بانکی.

۷. حمایت چین از اقدامات کشورها، شرکت‌ها و نهادهای مالی کشورهای مسیر کمربند برای خرید اوراق قرضه یونان در این کشور با Credit - Rating خوب و تشویق شرکت‌ها و نهادهای مالی دارای صلاحیت چین برای خرید اوراق به شکل یونان و ارزهای خارجی در خارج از چین و استفاده از سرمایه‌هایی که در کشورهای مسیر کمربند جمع می‌گردد.

۸. تقویت همکاری‌ها در زمینه مقررات مالی و تشویق اعضا به امضای یادداشت تفاهم همکاری‌های دوجانبه در حوزه مقررات مالی و ایجاد یک مکانیسم کارآمد هماهنگ در حوزه مقررات مالی در سطح منطقه‌ای.

¹-Credit Information System

^۲بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا از ابتدای سال ۲۰۱۶ فعالیت خود را آغاز کرده است.
^۳بانک بریکس موسوم به بانک توسعه نوین در سال ۲۰۱۵ تأسیس شد

۹. ارتقای سیستم پاسخ به ریسک و مدیریت بحران مالی، ایجاد یک سیستم هشدار سریع مالی

منطقه‌ای و ایجاد مکانیسم تبادل و همکاری برای بررسی ریسک‌ها و بحران‌های فرامرزی.

۱۰. زمینه‌سازی برای ایفای نقش هر چه بیشتر صندوق جاده ابریشم و صندوق‌های ثروت حاکمیتی

کشورهای کمربند اقتصادی جاده ابریشم و تشویق صندوق‌های **Private Equity** و

صندوق‌های خصوصی برای مشارکت در ساخت پروژه‌های کلیدی در مسیر این جاده.

ارائه این پیشنهادها نشان از برنامه بلندمدت چین برای شکل دهی به نوع جدیدی از نظام مالی که

تاکید آن بر گسترش همکاری و همگرایی میان کشورهای آسیایی و به طور کلی در حال توسعه است.

ایران یکی از کشورهایی است که کمترین دسترسی را به نظام مالی جهانی داشته و دارد. افزون بر این

تداوم چالش در روابط آن با طیفی از مجموعه غرب، چشم انداز گشودن این نظام به روی ایران را مبهم

ساخته است. در چنین فضایی، ایده‌های مورد اشاره در بالا، پنجره فرصتی برای ایران محسوب می

شود، پنجره‌ای که گشوده شدن آن نیازمند تامل ویژه اقتصاددانان و کارشناسان امور مالی کشور و

یافتن راههایی برای نقش آفرینی ایران در کمربند مالی جاده ابریشم نوین است.

تاییدآمیز است:	تاییدآمیز نیست:	تاییدآمیز نیست:	تاییدآمیز است:
☐	☐	☐	☐